

PRAMENĚ

Ročník XII

MÁJ 2014

Cena 0,40 €

Spomínam si na svedectvo muža, ktorý vyrastal v kresťanskej rodine. Tento človek hovorí: „Ako malý chlapec, neviem ani koľko som mal rokov (možno 4 – 5, kedy som už dokázal všimnúť si a uvedomovať mnohé veci), som raz skoro ráno vstal a chcel som ísť do spálne k svojim rodičom, no nenašiel som ich tam. Zbadal som, že z otcovej pracovne svieti slabé svetlo. Nakukol som a škárou na dverách som uvidel svojho otca, ktorý kľáčať pri svetle sviečky pred ikonou. Vtedy mi napadla myšlienka - Aký veľký musí byť ten Boh, ... keď môj otec, ktorý je taký veľký a silný, za noci, v tme, pred Ním kľáčať na kolenách a modlí sa“.

Detské zmýšľanie, detská úvaha, ... ale úvaha dieťaťa nad obrazom, ktorý sa mu vryl do srdca na celý život. Obraz, ktorý sa mu vynáral, keď už sám ako dospelý dennodenne kľáčať v modlitbe pred svojim Stvoriteľom a Spasiteľom, a čomu učil aj svoje deti.

POSLANIE ŽENY V CHRISTOVEJ MISII SPÁSY

Prečo to spomínam? Lebo vo svojom živote si pripomíname rôzne udalosti, slávime rôzne sviatky a dalo by sa povedať, že každý deň je niekomu, či niečomu zasvätený – či už v cirkevnom kalendári (kde si každý deň pripomíname spasiteľné dielo Hospodina nášho Isusa Christa, či tých, ktorí sú už vo večnosti a Boh ich odmenil korunou víťazstva), ale aj v svetskom kalendári, kde v dnešnej dobe už máme každý deň niečomu zasvätený. Druhá nedeľa po Pasche Christovej je zasvätená Ženám myronosicam. Je to deň, ktorý je sviatkom ŽIEN !!! Nie „medzinárodný deň žien“, nie „deň matiek“ ..., ale sviatok všetkých pravoslávnych žien, matiek, mladých dievčat., deň, kedy si pripomíname ich misiu, ich poslanie v Božom diele. Biblia, či už Starý, alebo Nový Zákon, nám hovorí o ženách, ktoré výraznejšie vystupujú v histórii ľudstva, ale aj v histórii našej spásy: bola tu pramatka Eva, ktorá sa dala zlákať mámečným falošným hada – satana a kvôli jej pádu toto démonské mámenie ovládlo človečenstvo. Bola tu Lótova žena, ktorá odmietla Božiu záchranu a v ľútosťi za tým starým, čo mala zanechať, sa obzrela späť a zahynula. Bola tu Herodiada, ktorá neznesla pravdu a preto si vyžiadala hlavu Jána Krstiteľa, ... ale bola tu aj Deva - Panna z rodu Dávidovho, Presväta Bohorodička Mária, ktorú si vyvolil Boh za Matku Svojho Jednorodného Syna, Ktorý prišiel na tento svet zničiť okovy démonského mámenia, ktorými nás spútali naši prarodičia, Ktorý nás prišiel pretvoriť z toho starého na nového Božieho človeka, a Ktorý nám Svojim zmŕtvychvstaním prinavrátil stratenú rajsčú dôstojnosť a všetkým tým, ktorí uveria v Jeho meno otvoril bránu Kráľovstva Božieho. A práve Presväta Deva Mária je VZOROM A PRÍKLADOM TEJ SKUTOČ-

NEJ ŽENY, MATKY, KRESŤANKY – nadovšetko veriacej v Boha, nekonečne milujúcej a pokornej, vnímavej pre prijatie Božej vôle. PRESVÄTÁ BOHORODIČKA MOŽE A MÁ BYŤ VZOROM AJ PRE DNEŠNÚ ŽENU, DNEŠNÚ MANŽELKU, DNEŠNÚ MATKU !!!

Často prepadáme tendencii, že keď sa nám dáva za príklad, či už Sám Hospodin, Presväta Deva Mária, či ktorýkoľvek svätý, reagujeme tendenčne tým, že „to boli svätí, ... že žili v inej dobe“ atď. Lenže SVÄTÝMI MÁME BYŤ AJ MY – LEBO TO JE NAŠE POVOLANIE !!! A čím sa líši naša doba od hentej? ... Tým, že už chodíme autom a nechodíme na oslovi? Alebo korešpondenciu vybavujeme internetom a neposielame poštu po holuboch? Ale to nie je podstatné! Podstatné je, že tak, ako aj vtedy, aj teraz sa človek môže rozhodnúť pre život s Bohom, alebo bez Boha., môže prijať Božiu vôľu, alebo môže proti nej dokonca bojovať. Aj v tamtej dobe bola Herodiada, ktorá Boha nepotrebovala, ktorá proti Nemu bojovala, ale bola tam aj Presväta Božia Matka, jednoduché dievča z Nazaretu, Ktorá v pokore so slovami: „Hľa, služobnica Hospodinova“ odpovedá na Božie pozvanie, alebo bola tam aj Mária Magdaléna, ktorá zanechala hriešny život a šla za Christom, a dnes ju spolu s ostatnými ženami myronosicami oslavujeme.

História nám ponúka tak isto ako aj dnešný svet rôzny pohľad na ženu. Či už je to pohľad, kde žena nemá žiadnu cenu, ktorá nemá žiadne slovo, alebo, pohľad súčasného prehnaneho feminizmu, kde žena dobýjajúc sa po svojich právach, stráca to, čo je ženské a čo je vlastné žene.

pokračovanie na str. 2.

V Evanjeliu nedele Myronosic sa nám ponúka obraz žien, ktoré zavčas rána niesli od prázdneho Christovho hrobu apoštolom tú radostnú zvesť, ŽE CHRISTOS VSTAL ZMŔTVÝCH.

Tieto ženy Christos nepovolal nejakým zvláštnym spôsobom, ako povolal apoštolov, ale tieto ženy sami, dobrovoľne, šli za Ním, slúžili Mu, pomáhali. Vidíme, že tieto ženy Ho nasledovali všade – nasledovali Ho až do konca, krížovou cestou, na Golgotu, kde ostali sami, lebo všetci ho opustili, ktoré Ho odprevadili do hrobu, s plačom, slzami – tak precítene, žensky, nie prešpekulovane, s očakávaním náhrady ako mnohí, ktorí v Christovi videli svoje záujmy, lebo si mysleli, že obnoví slávu „vyvoleného národa“. No prišla smrť na kríži a pre nich to bol koniec. Ale ženy, ktoré Mu celý čas slúžili bez nároku na odmenu, či vďaku, hneď ako sa dalo po Pasche, pripravili masti, aby Ho pomazali, aby Mu ešte posledný raz poslúžili. **A PRAVE TYMTO ŽENÁM SA ZMŔTVYCHVSTALÝ HOSPODIN ZJAVUJE AKO PRVÝM.** Ich si vyberá, aby prvé zvestovali svetu, ŽE VSTAL ZMŔTVÝCH – A TO BY MÁLO BYŤ AJ JEDNÝM Z HLAVNÝCH POSLANÍ AJ DNEŠNEJ ŽENY, A HLAVNE MATKY - NIEŠŤ RADOSTNÚ ZVEŠŤ O BOHU V TOM MALOM RODINNO M SPOLOČENSTVE, A TÝM AJ V CIRKVI, V CELOM SVETE !!!

Spomienka nedele Žien Myronosic vyzdvihuje ženu a toto jej poslanie, jej misiu – **NIEŠŤ RADOSTNÚ ZVEŠŤ EVANJELIA DO TOHTO SVETA !!!** Možno nie z kazateľne, v tom doslovnom ponímaní, čoho sa tiež dnes domáha nezdravý feminizmus, **ALE Z KAZATEĽNE ŽIVOTA, SVEDČIAC A UČIAC MORÁLNYM, ĽUDSKÝM A KREŠŤANSKÝM HODNOTÁM !!!** A TU JE MIESTO ŽENY, PRE KTORÉ JU BLAHOŠLOVIL BOH – MIESTO, KTORÉ NIE JE ANI UBERANÍM JEJ HODNOTY, ANI UBERANÍM Z JEJ PRAV.

Veď akokoľvek dobrý psychológ, či rodinný poradca, nedokáže to, čo skutočne milujúca žena, ktorá dokáže stmeliť, ktorá dokáže dať v rodine dohromady to, čo sa sype, rozpadá. Akokoľvek snaživý učiteľ neurobí to, čo dokáže urobiť dobrá milujúca žena a matka. Lebo dobrá, milujúca kresťanská žena skutočne urobí viac ako tím najlepších psychológov a učiteľov dohromady.

Slovo Božie hovorí: „Boh stvoril človeka – A stvoril Ho na Svoj obraz a podobu ... A človeka stvoril ako muža a ženu“. Mužovi dal zo Svojho obrazu a podoby TÚ MOCNÚ PRAVICU, ... PRAVICU, ktorá vedie, ktorá ochraňuje, ktorá sa stará, a ŽENE dal zase zo Svojej LÁSKY, TRPEZLIVOSTI A NEKONEČNÉHO SÚCITU.

Preto, keď žena robí to, k čomu ju požehnal Boh pri stvorení – to dokáže urobiť najlepšie. **TU JE JEJ VEĽKÁ ÚLOHA A POSLANIE V BOŽOM DIELE – čo si nám treba uvedomiť, že to nie je poslanie v našom malom ničotnom ľudskom diele, ALE V DIELE BOŽOM, a toho si musíme byť vedomí.**

Koľko veľkých ľudí, velikanov, či už umenia, vedy, spo-

čenského života, neopomínajúc veľkých ľudí viery, ale aj jednoduchých prostých ľudí, ktorí právom nosia meno „človek“, vďačí za to, kde sú, akými sú, príkladu starostlivej a milujúcej matky. A takisto z druhej strany, zase ľudia, ktorí sa ocitli v morálnej i duchovnej biede, pri drogách, zločine, nemorálnom živote, ocitli sa často preto, lebo vo svojom živote – hoci každý jeden z nich mal, či má otca, matku - nepocítili ten jednoduchý, ale tak mocný cit materinskej lásky, či otcovho príkladu. Je samozrejmé, že toto veľké dielo, ktoré nám zveruje Boh, dielo výchovy, nespočíva iba na žene, matke samej, ale na obidvoch, v Bohom požehnanom manželstve muža a ženy, ktorí spolu vo vzájomnej láske prosia Hospoda Boha o pomoc a blahoslovenie.

Ako príklad si zoberme ovocný sad, či vinicu - môžeme mať krásny sad, vinicu, môžeme ich mať vysadené tými najlepšími štepami, ale ak my nepriložíme ruku k dielu a nebudeme pracovať, tak štepy zdivujú a výjdu nazmar. Z druhej strany, ak Hospodin Boh nepožehná úrodu, neochráni od nepriazne, škodcov, tak zbytočná je akákoľvek ľudská námaha. A tak je aj s výchovou, ktorú Hospodin zveril do našich rúk, a hlavne do rúk ženy - matky.

Boh nám zveruje deti – deti, ktoré sú synmi a dcérami Nebeského Otca, Ktorý všetko, čo tvorí, robí jedinečné, dobré a dokonalé. A tak aj deti, ktoré nám dáva, sú také. Práve my – tak ako v ovocnom sade, keď sa nestaráme, alebo sa nesprávne staráme, ich dokážeme pokaziť. Preto je nám potrebná pomoc, rada a požehnanie Toho, Ktorý Sám Je Dokonalý - Hospoda Boha. Preto je potrebná a nevyhnutná modlitba v živote našich rodín, aby to, k čomu sme boli povolaní, aby to naše úsilie, prinieslo aj hojné plody.

A TU SME ZNOVA PRI TEJ VEĽKEJ ÚLOHE, POSLANÍ ŽENY – Ženy, ktorá už v tom ľudskom ponímaní je tou, ktorá ochraňuje rodinný krb, ktorá stmeluje rodinu – POVOLANÍ ŽENY, BYŤ TOU, KTORÁ PROSÍ BOHA ZA SVOJICH BLÍZKYCH. A tu by sme mohli dať príkladov a príkladov z nášho každodenného života, kedy veriaci žena zachránila rodinu, zachránila svojho manžela, kedy na kolenách a v slzách vymodlila návrat stratených detí, ktoré sa stratili na ceste života.

Pozerať na dnešnú mládež, na dnešné mladé dievčatá, na ich záujmy, na ich hodnoty, pozerajú na médiá, ktoré vytvárajú ideál dnešnej modernej ženy – **PODSÚVA SA OTÁZKA: AKO BUDE VÝZERAŤ NÁŠ SVET, KEĎ TÍTO MLADÍ VSTÚPIA DO ŽIVOTA, DO VYTVÁRANIA SPOLOČNOSTI?!**

Nedľa Žien Myronosic nie je iba oslavou týchto žien, oslavou žien a ich poslanie – **ALE JE VÝZVOU, HLAVNE PRE ŽENY, ABY PRIJALI TÚ MILOŠŤ, KTORÚ NÁM VŠETKÝM DÁVA HOSPODIN, KEĎ NÁS POZÝVA NA CESTU VIERY.** Aby urobili ten krok, ktorý je síce ťažký – **VYBRAŤ SI BOHA DO SVOJHO ŽIVOTA A V TEJTO MILOŠTI, ABY SA STALI SKUTOČNÝMI ŽENAMI, SKUTOČNÝMI MANŽELKAMI, SKUTOČNÝMI MATKAMI, NIE ATRAPAMI ŽENY, KTORÉ PONÚKA DNEŠNÝ SVET !!!** A TÝM BY BOLA VYRIEŠENÁ ISTO VIAC NEŽ POLOVICA PROBLÉMOV NAŠICH RODÍN, NAŠEJ SPOLOČNOSTI !!!

Nech Milostivý Hospodin Boh, na príhovor Presvätej Božej Matky i svätých žien Myronosic, udelí NÁM VŠETKÝM tú blahodať, aby sme dokázali vnímať SVETLO CHRISTOVHO VZKRIESENIA A ZAŽILI TÚ VEĽKÚ RADOSŤ ZO STRETNUTIA S CHRISTOM A AKO ŽENY MYRONOSICE NIESLI DO SVETA ZVEŠŤ O TOM - ŽE CHRISTOS VOSKRESE !!! CHRISTOS VSTAL ZMŔTVÝCH !!!

jerej Dušan Nikodim TOMKO

PREFÍKANOSŤ DÉMONA

Jeden brat sa raz spýtal starca: „Čo mám robiť? Moja hriešna myšlienka mi nedovolí ani na chvíľu zostať v kélii“. Starec mu povedal: „Chod' synu, usad' sa vo svojej kélii, pracuj rukami a neustále sa modli k Bohu. Svoju starosť zlož na Boha a nech ťa nikto nezvedie, aby si odtiaľ odišiel“. I povedal mu jeden príbeh: „Jeden mladík žil vo svete so svojím otcom. Túžil po tom, aby sa stal mníchom. Ale hoci otcu prosil o dovoľenie, nedostal ho. Neskôr, keď ho podporili aj jeho verní priatelia, otec súhlasil a tak tento mladý muž odišiel a vstúpil do monastiera. Keď sa stal mníchom, začal dokonale vykonávať všetko, čo sa má v monastieri konať a jedol iba raz denne. Potom sa začal každý druhý deň úplne zdržiavať od jedla, až nakoniec jedol iba raz za týždeň. Jeho duchovník ho pozoroval a s obdivom ďakoval Bohu za jeho zdržanlivosť a námahu. Po nejakej dobe začal tento mních prosiť svojho starca: „Otcé, pusť ma do púšte“. On mu odpovedal: „Synu, pusť to z hlavy. Nemohol by si zniesť takú námahu a k tomu pokušenia a diablove úskoky. Keď ťa tam zastihne pokušenie, nenájdeš nikoho, kto ťa uteší v nepokojí, ktorý na teba znesie diabol“. On ale začal žiadať ešte naliehavejšie, aby mu dovolil odísť. Keď starec videl, že ho nedokáže zadržať, pomodlil sa a prepustil ho. Určil dvoch mníchov, aby mu ukázali kadiaľ má ísť.

Mnísi kráčali púšťou dva dni, keď sa unavili od horúčavy, natiahli sa na zem a zaspali. Zrazu priletel orol, dotkol sa ich krídlami a poodletel ďalej. Zobudiac sa povedali mladému mníchovi: „Pozri sa, tvoj anjel! Vstaň a nasleduj ho!“ Mladý mních vstal, rozlúčil sa s bratmi a vydal sa za orlom. Prišiel až k miestu, kde orol stál. Ten vzlietol a po niekoľkých sto metroch opäť pristál na zemi. Takto to robil tri hodiny. Mních šiel za ním až dovtedy, až kým orol neodletel napravo od neho a už sa viac neobjavil. Mních sa rozhladol, uvidel tri palmy, prameň vody a skromnú jaskyňu. Povedal si: „To je miesto, ktoré mi Boh pripravil“. Živil sa d'atľami a pil vodu z prameňa. Takýmto spôsobom tam strávil šesť rokov osamote bez toho, aby niekoho uvidel.

Tu k nemu jedného dňa prišiel diabol v podobe starého mnícha s prísnou tvárou. Keď ho mních uvidel, dostal strach a začal sa modliť. Diabol mu povedal: „Ako dlho si tu?“ „Šesť rokov“, - odpovedal mních. Na to mu démon povedal: „Si môj sused a ja som to nevedel, až teraz pred štyrmi dňami som to zistil. Mám postovňu neďaleko od teba. Je to už jedenásť rokov, čo som z nej nevyšiel. Až teraz, keď som zistil, že si tu v susedstve. Pomyslel som si, že zjdem k tomuto Božiemu mužovi a poradím sa s ním, čo môže prospieť spásu našich duší. Hovorím ti brat, že neuspějeme, keď budeme sedieť v našich kéliach, pretože neprijímame Christovo Telo a Krv. Bojím sa, aby sme sa Mu neodcudzili. Hovorím ti brat môj, že tri kilometre odtiaľ je monastier s kňazom, choďme tam každú nedeľu, alebo aspoň raz za dva týždne. Prijmeme tam Christovo Telo a Krv a vrátíme sa do svojich kélií“. Bratovi sa táto diabolská rada zapáčila. Keď prišla nedeľa, diabol prišiel k nemu a povedal mu. „Pod', už je čas“. Vyrázili a ponáhľali sa k monastieru. Vstúpili tam do chrámu a začali sa modliť. Brat potom vstal od modlitby, ohliadol sa, ale toho starca, ktorý prišiel s ním, nevidel. „Kam asi šiel? Žeby kvôli ľudskej potrebe?“ Čakal tam dlho, ale nikto neprichádzal. Vyšiel teda z chrámu, aby ho pohľadal. Keď ho nikde nenašiel, opýtal sa miestnych bratov: „Kde je ten starý mních, ktorý so mnou vstúpil do chrámu?“ Oni mu odpovedali: „My sme nikoho nevideli, iba teba.“ Vtedy brat pochopil, že to bol démon a povedal: „Pozrime sa s akou chytrosťou ma ten démon vyhnal z mojej kémie. Ale to ma predsa nemôže ohroziť, pretože ja som vyšiel za dobrým skutkom. Prijmem Christovo Telo a Krv a potom sa vrátim do svojej kémie“. Keď v chráme skončila bohoslužba, chcel sa vrátiť, ale zadržal ho

igumen monastiera a povedal mu, že pokiaľ s nimi nebude jesť, nepustia ho. Prijal teda pokrm a vrátil sa späť do púšte.

Tu znova prišiel diabol v podobe nejakého svetského mladíka. Mních si ho začal prezerat' od hlavy až k pätám a hovoril si: „Je to on, nie je to on?“ Aj mladík sa na neho uprene pozeral. Mních mu povedal: „Prečo si ma tak obzeráš?“ Mladík mu odpovedal: „Uvažujem, či ma spoznávaš. Po takej dobe predsa, akoby si ma mohol spoznať? Ja som sused tvojho otca, syn toho a toho. Či nevolá sa tvoj otec tak a tak, ... tvoja matka nemala také meno? A tvoja sestra sa volá tak a tak., a ty sa voláš tak. Dokonca poznám aj mená vašich otrokov. Tvoja matka a sestra zomreli pred tromi rokmi a tvoj otec je už tiež po smrti, ale ešte predtým ťa ustanovil svojim dedičom. Povedal si: „Komu inému mám odkázať svoj majetok, než svojmu synovi, svätému človeku, ktorý opustil tento svet a odišiel nasledovať Boha. Jemu odkážem všetko svoje bohatstvo. Kto miluje Boha a vie, kde je môj syn, nech mu povie, aby prišiel, rozpredal všetok majetok a rozdal ho chudobným v prospech mojej i svojej duše“. Mnoho ľudí sa vydalo na cestu a hľadali ťa, ale nenašli. A ja som náhodou prišiel sem za akousi prácou a našiel som ťa. Tak neatáľaj, ale choď, všetko predaj a zariad' sa podľa

vôle tvojho otca“. Mních mu povedal: „Nepotrebujem sa vracat' do sveta“. Diabol mu na to odpovedal: „Keď neprideš a ten majetok sa premárni, budeš z toho pred Bohom skladať účty. Čo ti snáď hovorím niečo zlého? Prídeš, rozdáš to chudobným ako dobrý správca, inak prostitútky a nedobří ľudia rozoberú to, čo bolo zanechané chudobným, čo je na tom ťažkého prísť, rozdať almužnu podľa vôle svojho otca v prospech duše a potom sa vrátiť späť do svojej kémie?“ Tak mnícha presvedčil a vyhnal do sveta. Šiel s ním až k mestu a tam ho opustil.

Mních chcel práve vstúpiť do otcovho domu, mysliac si, že je jeho otec mŕtvy, ale tu on sám vyšiel von živý. Videl syna, ale nepoznal ho. Opýtal sa ho: „Kto si?“ Jeho syn bol prekvapený, že ho vidí živého a tak nebol schopný odpovedať. Otec sa ho znova opýtal odkiaľ je, a on zo seba nakoniec dostal slová: „Ja som tvoj syn“. Otec sa ho pýtal: „Prečo si sa vrátil?“ Mních sa mu hanbil povedať, prečo naozaj prišiel a povedal: „Tvoja láska ma prinútila vrátiť sa, pretože som po tebe túžil“. Nakoniec zostal u otca. Po nejakom čase upadol do smilstva, a hoci ho otec tvrdo trestal, nekonal pokánie i zostal nešťastný vo svete.

Preto mních nesmie zo svojej kémie nikam odísť, ani keď ho z nej niekto láka. Takáto je prefíkanosť diabla, ktorý využije všetky dostupné prostriedky, hoci na prvý pohľad aj veľmi dobré, kresťanské a šľachetné na to, aby človeka úplne zničil.

ZÁSTUPCI PRAVOSLAVNÉ CÍRKVE V ČESKÝCH ZEMÍCH A NA SLOVENSKU SLOUŽILI SPOLU S JEHO SVATOSTÍ PATRIARCHOU KIRILLEM V TROJICE - SERGEJEVSKÉ LÁVŘE

24. dubna 2014, na Světlý čtvrtek sloužil Světější patriarcha moskevský a celé Rusi Kirill svatou liturgií v chrámu Zesnutí Přesvaté Bohorodice v Trojicko - Sergejevské Lávkě.

Mezi těmi, kteří sloužili s Jeho Svatostí Patriarchou byli hierarcha Pravoslavné Církve v českých zemích a na Slovensku, arcibiskup michalovsko - košický Jiří a představený moskevského podvoří naší Církve archimandrita Serafim (Šemjatovskij).

Jeho Svatost se obrátila s pozdravem na arcibiskupa michalovsko - košického Jiřího, ve kterém mimo jiné uvedla:

„Pravoslavná církev v českých zemích a Slovensku zažívá těžké časy. Přeji si, aby toto období přešlo tak rychle, jak jen je to možné, a bez ztrát pro Církev. Pravděpodobně se něco podobného děje v každé místní Církvi, když Pán z nějakého důvodu navštíví svůj lid a vystaví jej zkouškám. Jsme přesvědčeni, že se biskupové Církve v českých zemích a na Slovensku, duchovenstvo, i všechen věřící lid semknou kolem synodu a legitimně zvolené hlavy Církve metropolitou Rostislava a překonají všechny nepořádky, které znesnadňují jejich životy.

Budeme se modlit a pracovat, bratrsky nastavovat rameno, aby se Církev v českých zemích a na Slovensku, které je tak úzce spjata s Ruskou Pravoslavnou Církví,

která jí poskytla autokefaliitu, upevnila a náležitě prováděla svou pastorační službu,

mimo jiné i směrem k našim ruským lidem, Ukrajincům a Bělorusům, kteří nyní dočasně (a někteří i trvale) žijí v České republice a na Slovensku.

Ať Bůh, Vladyko, pomáhá Vám, všem biskupům vaší Církve i věřícímu lidu! Bůh vás všechny ochraňuje!“

Moskevský patriarcha oficiálně podpořil náš Posvátný synod v čele s metropolitou Rostislavem a vyjádřil se k situaci u nás

Arcibiskup michalovsko - košický Jiří řekl v odpovědi: „Vaše Svatosti, drahý vladyko a otče! Chci vám poděkovat za milá slova, která jste řekl o naší místní Církvi, která je dcerou Ruské Pravoslavné Církve, a našim představiteli. Dovolte mi, abych Vám jeho jménem - jménem Blaženějšího Rostislava, arcibiskupa prešovského, metropolitou českých zemí a Slovenska - srdečně blahopřál u příležitosti svaté Paschy Kristovy, u příležitosti našeho vykoupení, a abych jeho jménem a jménem Posvátného synodu vyjádřil Vám osobně i svatě Ruské Pravoslavné Církvi dík za lásku a podporu.“

Připomenuv těžké zkoušky, kterými svého času prošli věřící Pravoslavné Církve v českých zemích a na Slovensku, arcibiskup Jiří řekl: „Díky Ruské Pravoslavné Církvi stojíme na našich vlastních nohách ... Z Boží milosti a s Vaší pomocí, jsme tu, a svědčíme o Vzkříšeném Ježíši Kristu, našem Pánu, který vítězí nad smrtí i nad veškerou nepravostí. Prosíme Vás, pamatujte na nás ve svých modlitbách. A ještě jednou přijměte naše poděkování za vaši lásku a podporu. Kristus vstal z mrtvých, světější Vladyko!“

Překlad z materiálu Tiskové služby Oddělení vnějších vztahů RPC
/přeložil Vladimír Štěpánek/

NOVÝ PREDSTAVITEĽ NAŠEJ CIRKVI NA MOSKOVSKOM PODVORÍ

Posvätná Synoda Pravoslávnej Cirkvi v českých krajinách a na Slovensku na svojom zasadaní 27. marca 2014 v Bratislave, ustanovila za predstaviteľa našej miestnej Cirkvi pri Podvorí patriarchu moskovského a celej Rusi v chráme sv. Mikuláša v Moskve – Koteľnikach, s účinnosťou od 13. apríla 2014, archimandritu Serafima Šemjatovského, klerika Michalovsko - košickej eparchie.

Archimandrita Serafim Šemjatovský sa vo svojej činnosti bude zodpovedať Posvätnéj Synode a Jeho Blaženosti Rastislavovi, arcibiskupovi prešovskému, metropolitovi a českých krajín a Slovenska.

Jeho Svätosť moskovský patriarcha Kyril potvrdil na žiadosť našej Posvätnéj synody otca Serafima Šemjatovského predstaveným nášho chrámu v Moskve a predstaviteľom našej miestnej cirkvi pri Moskovskej patriarchii.

- ústredie

Panychída na vojenskom cintoríne

8. mája 2014, v deň štátneho sviatku, v ktorý si pripomínáme výročie víťazstva nad fašizmom, sme na michalovskom vojenskom cintoríne na Hrádku vykonali panychídu za vojakov padlých v 2. svetovej vojne, ako aj za civilné obyvateľstvo, ktoré tiež v tejto vojne zomrelo.

Panychídu slúžil vladyka Juraj spolu s duchovenstvom Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie. Slúženie spevom doprevádzal zbor michalovského katedrálneho chrámu za účasti veriacich cirkevnej obce. Vladyka sa prihovril niekoľkými slovami a na záver bol v mene všetkých uložený k pomníku veniec vojenským duchovným našej eparchie por. Mgr. Simonom Czapom.

Na vojenskom cintoríne Červenej armády na Hrádku v Michalovciach je pochovaných vyše 17- tisíc vojakov, ktorí padli v 2. svetovej vojne. Tento vojenský cintorín patrí počtom pochovaných vojakov medzi najväčšie na Slovensku. Vojaci sú pochovaní v jednotlivých 188 hrobách, v skupinových hrobách a v 12 hrobových poliach. Cintorín je národnou kultúrnou pamiatkou. Blaženný pokoj i vičnaja im pamjať!

Viliam FENCÍK

viac na pcomichalovce.orthodox.sk

PRAVOSLÁVIE V KOŇUŠI A JEHO OKOLÍ

Historický pohľad na pravoslávnu filiálnu obec Koňuš - pokračovanie.

Fotografia z chrámového sviatku sv. žien Myronosic v PCO Koňuš, r. 2013

V Uhorsku v r. 1848 katolicizmus prestal byť štátnym náboženstvom. Počas prvej svetovej vojny maďarská vláda zaviedla pre gréckokatolíkov nový gregoriánsky kalendár a zakázala na školách užívať cyriliku. Národ a kňazstvo v tomto vojnovom čase nemohli protestovať. Keď ruské vojská napadli Uhorsko, veriacich a kňazov východného obradu prenasledovali a posielali ako nepriateľov vlasti do žalára. To všetko vyvolalo v dušiach veriacich veľký odpor a nespokojnosť nielen proti maďarskej vláde, ale i proti gréckokatolíckej cirkvi, lebo jej predstavitelia sa pridali na stranu maďarskej vlády. Tí tvrdili, že ruskí agenti využili túto nespokojnosť Rusínov a Slovákov a preto sa začalo medzi nimi šíriť Pravoslávie (Kontratovič, I.: Cirkevný dejepis... Užhorod 1936, s. 83). Toto tvrdenie je nepravdivé, lebo Ruská Pravoslávna Cirkev v tom čase mala toľko svojich problémov, že nemala čas zaoberať sa problémami na Podkarpatskej Rusi a Slovensku. Tu skôr môžeme hovoriť o vplyve našich veriacich, ktorí odišli za prácou do USA a tam prešli do Pravoslávnej Cirkvi, neskôr prichádzali domov alebo sa znovu vracali do USA. Spomínam si, že moja suseda, babička Fedorová, bola 6-krát v USA. Medzi krajanmi v USA a ich príbuznými doma fungoval písomný styk, kde sa posielali nielen listy, ale aj výstrižky z novín a periodiká, ktoré v USA vydávala Pravoslávna Cirkev a rôzne spolky, kde boli organizovaní aj naši veriaci. Okrem vplyvu z USA tu nie je zaznamenaný žiaden iný vplyv, dokonca ani z Ruska, aj keď všetci slovenskí buditelia, katolícki a evanjelickí, sa nádejali na slovanského brata Rusa pod slovanským dubom.

Československý zahraničný odboj našiel dôležitú oporu u Slovákov a Čechov žijúcich v zahraničí – USA, Rusku, Francúzsku a Taliansku. Zvlášť tam, kde bolo početné české a slovenské vysťahovalectvo. V r. 1915 v vznikla USA Cleveľandská dohoda, a takisto v tomto roku v Rusku založili Zväz československých spolkov. V lete r. 1916 odišiel do Ruska M. R. Štefánik, ktorému sa podarilo dosiahnuť zhadu medzi všetkými organizáciami, ktorá bola potvrdená v Kyjeve koncom augusta 1916 (Kyjevská dohoda). V tom čase vzniklo v Rusku československé vojsko, ktoré sa vyznamenalo v júli 1917 v boji pri dedine Zborov. Légie vznikali aj vo Francúzsku a Taliansku. Dňa 28. októbra 1918 sa rozpadla Rakúsko - uhorská ríša a na jej troskách vznikli nové štáty, medzi nimi aj Čes-

koslovenská republika. K nej bola pripojená aj Podkarpatská Rus, kde tiež prestalo panovanie Maďarov.

Najviac ľudí sa z Koňuša vysťahovalo do USA v r. 1900 - 1905 (Kronika obce Koňuš, s. 20). Prvá svetová vojna v r. 1914 odvieďa z dediny 28 vojakov. V r. 1919 z dediny odišli maďarskí úradníci.

V r. 1919 Koňuš (Konyus, Unglovasd) Hajovňa má 103 domov, 611 obyvateľov, z toho mužov 282 a 229 žien. K česko-slovenskej národnosti sa hlásilo 536 obyvateľov, 46 k rusínskej, 2 k maďarskej a 27 k inej. Ku gréckokatolíkom sa hlásilo 439 veriacich, ku katolíkom 48, k evanjelicko - reformovanej 1 a k židom 123. Rímskokatolíci mali svoj farský úrad v Tibave, gréckokatolíci v Choňkovciach a židia mali v Koňuši synagógu, ktorú postavili v r. 1905 - 1907, v r. 1911 tu boli vybudované židovské rituálne kúpele. Počas druhej svetovej vojny v r. 1944 boli zničené tak kúpele ako aj synagóga. V Choňkovciach sa synagóga po druhej svetovej vojne odpredala a majiteľ ju upravil na bývanie a stojí až dodnes ako rodinný dom č. 87. Choňkovskí židia prislúchali do Sobraniec. Pre zaujímavosť, aj vo filiálnej obci Priekopa mali židia svoju synagógu. Obec Priekopa mala 92 domov a 520 obyvateľov, z toho 91 katolíkov a 313 gréckokatolíkov. Bolo tu 107 židov. K maďarskej národnosti sa hlásilo 21 obyvateľov a k nemeckej 107.

Hovorí sa, že cesta vedúca z Michaloviec do Užhorodu rozdeľuje „rusnakov a kalvínov“. Naozaj, keď ideme z Michaloviec do Užhorodu, po ľavej strane cesty nenájdeme žiaden kalvínsky kostol., všetky stoja v obciach po pravej strane cesty - Lúčky, Veľké Revištia, Blatná Polianka, Jenkovce, Bežovce a iné. Z Koňuša do Michaloviec je 30 km a do Užhorodu 21 km. Četnícku stanicu, notariát a matriku mali v Choňkovciach a poštu v Sobraniciach (por. Zoznam miest na Slovensku dlá popisu ľudu z r. 1919, Bratislava 1920, s. 146 - 147).

Po prvej svetovej vojne a rozpade Uhorska, Podkarpatská Rus bola pripojená k Československej republike. Vtedy návrat do Pravoslávnej Cirkvi priam vybuchol a „neučení“ pravoslávni duchovní, ako ich označovali, si získali veriacich. Darmo sa gréckokatolícky biskup Peter Gebej (1924 - 1931) pustil do boja proti pravoslávny, založil „Centrálnu kanceláriu obrany viery“, ktorá rozdávala tisíce a tisíce kníh a brožúr veriacim, sám biskup navštevoval veriacich a povzbudzoval ich vydržať pri ich viere. Pomáhali mu reformovaní baziliáni a redemptoristi východného obradu, ktorí na mnohých miestach robili misie, a takisto sestry baziliánky.

Značný pozitívny vplyv na rozvoj Pravoslávia mala nová ústava ČSR z r. 1920, v ktorej bola zakotvená sloboda svedomia a viery a takisto rovnosť všetkých náboženských vyznaní pred zákonom v §121 - 125. Významným spôsobom k obnove Pravoslávia na Slovensku tiež prispeli tí, ktorí, ako sme už spomenuli, v ťažkých časoch odišli za prácou do USA, prijali tam Pravoslávie a boli schopní morálne, finančne a organizačne podporiť obnovujúce sa pravoslávne cirkevné obce. Pokusy o obnovu Pravoslávnej Cirkvi na Podkarpatsku a východnom Slovensku úradu veľmi tvrdo trestali. V Uhorsku si Pravoslávie udržali Srbi, ktorí ako obrancovia štátu proti Turkom mali cirkevnú slobodu. Ostatní pravoslávni veriaci v Rakúsko - Uhorsku si Pravoslávie udržali vo svojej liturgickej podobe s cirkevnoslovanským jazykom a osobitými cirkevnoslovanskými spevmi aj napriek tomu, že tu boli nútení formálne prijímať cirkevnú úniu s Rímom. Mnohí si myslia, že tu Pravoslávie bolo neznáme, ale to nie je pravda. Túto vieru si veriaci živili aj z cirkevných bohoslužobných kníh, ktoré sú tu v chrámoch

stovky rokov až do dnes, a ktoré sem privádzali obchodníci na svojich spiatých cestách z Moskvy, Kyjeva, Lvova a iných miest, kde boli pravoslávne cirkevné tlačiarne. Tieto knihy sa tu aj opisovali, zachovalo sa nám množstvo týchto cyrilských rukopisov. Takto mali veriaci možnosť poznávať pravoslávnu vieru z originálnych prameňov - z bohoslužobných kníh, kde je zachytená zbožnosť a myšlienkový duch Pravoslávia.

Koňušania mali možnosť učiť sa na svojej farnosti, kde prislúchali, v Choňkovciach v chráme. Tu mali najlepšiu možnosť spoznávať Pravoslávie. Nebola tu prerušená kontinuita jestvujúcej Pravoslávnej Cirkvi. Prestupom veriacich do Pravoslávnej Cirkvi vznikla v r. 1929 Mukačevsko - prešovská eparchia na čele s delegátom Srbskej Pravoslávnej Cirkvi, biskupom Serafimom Štipským.

Po smrti uniatského biskupa Gebeja nastúpil v r. 1932 na mukačevský biskupský stolec Alexander Stojka. „Vďaka sve-

domitej práci kňazov a energii mladého biskupa, rozkol počal značne upadať a počet navrátených do gréckokatolíckej cirkvi zo dňa na deň rastie,“ píše autor dejepisu (Konratovič, I.: Gréckokatolícky cirkevný dejepis pre nižšie triedy stredných škôl, Užhorod 1936, s. 85).

V novembri 1930 bolo sčítanie ľudu na Podkarpatskej Rusi a bolo tam 359 167 gréckokatolíkov, 112 034 pravoslávnych, 69 262 rímskokatolíkov... Počet pravoslávnych veriacich sa zvyšoval a neupadal. V tom čase uniati píšú, že pravoslávni, schizma, odpadlivosť, začalo nevidanou bezohľadnosťou, bezočivosťou a terorom rozširovať kúkoľ do duše nášho zbožného národa podporovaní rôznou propagandou.

/uverejnené na pokračovanie/

prot. ThDr. Štefan HORKAJ

VÝLET DO JASKYNE DOMICA A KAŠTIEĽA V BETLIARI

Dňa 29. 3. 2014 sa nielen mládežníci, ale aj tie najmenšie deti spolu s kňazmi a ich matuškami zo Sobraniec a blízkeho okolia, zúčastnili zájazdu, ktorý nás znova utvrdil v kráse nášho Slovenska. Všetko začalo ráno o 07: 00 hod. liturgiou v chráme sv. Vladimíra v Sobranciach, po ktorej sa deti rozlúčili s rodičmi a pomaly začali nastupovať do autobusu. V autobuse prevládala výborná nálada, ktorú umocňovalo nádherné Bohom požehnané počasie. Po modlitbe sme si cestu ku kaštieľu Betliar krátili zoznamovaním sa, rozprávaním príhod, ktoré sa udiali od posledného stretnutia, alebo sme len tak pozerali z okna a pozorovali nádherné kúty slovenskej prírody. Po niekoľkých zastávkach, kde sme vyzdvihli zvyšných účastníkov, bola naša zastávka až kaštieľ Betliar.

Po zakúpení lístkov sme prišli pred kaštieľ, kde na nás už čakala pani sprievodkyňa, ktorá nám odpovedala na každú otázku a povedala nám rôzne zaujímavé veci.

Dozvedeli sme sa, že kaštieľ patril Andrassyovcom, pochádza z 18. stor., že je tam vyše 15-tisíc kníh, rôzne trofeje z poľovačiek a mnoho iných zaujímavých vecí, ktorých vymenovanie by sa sem len ťažko vmestilo. Po exkurzii v kaštieli sme mohli obdivovať najstaršiu magnóliu (okrasný strom) v strednej Európe, ktorá sa nachádzala v nádhernom parku pri kaštieli.

Neskôr sme sa vrátili do autobusu, kde na nás čakal pán šofér a cesta pokračovala do asi 30 km vzdalenej jaskyne Domica. Počas cesty do jaskyne sme sa zastavili na čerpacej stanici v meste Rožňava, kde sme si mohli doplniť vodu, poprípade nejaký ten keksík alebo cukríky. Po „doplnení zásob“ sme sa za pár minút dostali k jaskyni Domica.

Pri vstupe do jaskyne sme museli najprv prekonať niekoľko schodov nadol, no každý ostal v úžase hneď, ako videl prvú časť jaskyne, ktorá bola nádherná. Videli sme lietať mnohé druhy netopierov, rôzne kvaple a stĺpy, pri ktorých sa človek musí až udivovať, že taká nádhra sa vytvorila dlhými rokmi kvapkania vápenej vody, a človek tam ani raz nezasiahol svojou rukou.

Ján Majko, ktorý túto jaskyňu objavil, urobil veľmi dobre. Jediná škoda bola, že pre malé množstvo zrážok sme sa nemohli plaviť po 140 metrov dlhej rieke Styx, ktorá spája dve časti jaskyne a tak sme nemohli vidieť tú druhú časť. Ale naopak, o to väčší zážitok máme z tej časti jaskyne, v ktorej sme sa nachádzali. Pred koncom sme sa všetci na podnet pani sprievodkyne utíšili a mohli sme dokonca počuť ako kvapká voda v druhej časti jaskyne.

Po ukončení prehliadky sme sa vrátili na povrch a nasledovalo fotenie, aby sme si okrem spomienok v srdci pripomenuli tento deň i pohľadom na fotky. Tento nádherný deň nám bude pripomínať aj ikonka Zvestovania Presvätej Bohorodičky, ktorú dostal každý mládežník. Chceli by sme sa preto poďakovať mládežníkom skupiny sv. Vladimíra v Sobranciach, ktorí sa najviac pričínili o uskutočnenie tohto výletu, ale aj všetkým zúčastneným, ktorí vytvorili výbornú skupinu mládežníkov a na tento pekný deň budeme určite ešte veľmi dlho spomínať.

mládežník Matúš

POĎAKOVANIE

„Priateľ miluje v každom čase a v súžení je z neho brat“. /Príslovia 17, 17/

Tieto slová krásne vystihujú podstatu nášho poďakovania za pomoc v neľahkej skúške nášho života. Touto cestou by sme sa chceli poďakovať za všetky modlitby a milodary, od všetkých dobroprajných ľudí a farnosti, ktoré ste malému Miškovi Čičvakovi z úprinného srdca darovali.

Slová z listu Efezanom 4, 32 „Budte k sebe navzájom láskaví a milosrdní“ sa pri zbierke, ktorá sa uskutočnila pre nášho Miška vyplnili. Nech Boh žehná Vás, Vaše rodiny za všetky milodary, modlitby a pomoc, ktorú ste nám v našej núdzi poskytli. Za Vašu pomoc znie na našich perách neustála modlitba.

Nech Vám Boh žehná! Ďakujeme!!!

Rodina Miška Čičvaka.

Uzdrav ma, Pane, a budem zdravý, zachráň ma a budem zachránený, lebo ty si moja chvála. Hľa, títo mi vravia: „Kdeže je Pánovo slovo? Nech príde!“ Ja som však nebol zahanbený, keď som išiel za tebou, pastierom, a po dni človeka som netúžil. Ty vieš, čo vychádza z mojich úst, je správne pred tvojou tvárou. Nebudeš mojou záhubou, nádejou si mi v deň nešťastia.

Kniha proroka Jeremiáša 17, 14 - 17

Chrámový sviatok Žien myronosic v Koňuši

V nedeľu, 4. mája 2014, sme oslávili chrámový sviatok patróna chrámu Žien myronosic na filiálnej obci Koňuš, farnosti Choňkovce, v okrese Sobrance. Slávnosť bola o to slávnostnejšia, lebo sa na nej zúčastnil aj Vysokopreosvietený arcibiskup michalovsko – košický, vladyka Juraj.

Za hlaholu zvonov privítali vladyku Juraja chlebom a soľou, kvetmi a miestny duchovný v chráme. Vladyka Juraj slúžil archijerejsku sv. liturgiu za spolusluženia duchovných mitr. prot. Mgr. Bohuslava Seniča zo Sbraniec, tajomníka biskupského úradu v Michalovciach, prot. Mgr. Pavla Nováka z Inovca, tajomníka pre pastoráciu a katechizáciu, miestneho duchovného, prot. ThDr. Štefana Horkaja a bohoslovcov. Po prečítanom evanjéliu kázal vladyka Juraj o ženách myronosiciach a o význame Vzkriesenia Isusa Christa pre nás veriacich v tomto živote a v budúcom.

Veriaci k tomuto dňu zakúpili nový diskos a hviezdicu, a majster postavil už konštrukciu nového ikonostasu do chrámu.

Pri obchode okolo chrámu nám vyzváňali nové koňušské zvony a po pomazaní olejom a milom občerstvení u kurátorky chrámu, pani Pastelárovej, sme sa rozišli duchovne aj telesne posilnení do svojich domovov. Vďaka Bohu za pekne prežitý nedeľný deň po Vzkriesení Isusa Christa.

Prot. ThDr. Štefan HORKAJ

15 ROKOV KŇAZSTVA

Dňa 14. marca 2014 si pripomenul duchovný otec, **prot. Mgr. Simon CZAP, správca farnosti Veľké Kapušany a Čierna n. Tisou, krásne Bohom požehnané 15. výročie kňazskej vysviacky.**

Drahý náš otče Simone, aj touto cestou si Vás dovoľujeme pozdraviť pri príležitosti Vášho jubilea. Ďakujeme Vám za všetko, čo robíte pre náš duchovný život.

Do ďalších rokov kňazskej služby Vám vyprosujeme veľa Božích milostí a ochranu našej nebeskej Matky, Presvätej Devy Márie. Na mnohaja i blahaja lita.

Veriaci z Veľkých Kapušian a Čiernej nad Tisou

PÚTNICKÝ USPENSKÝ CHRÁM V NIŽNEJ RYBNICI - dáva do povedomia stály bohoslužobný program a srdečne pozýva všetkých ctiteľov Matky Božej k spoločným modlitbám pri Jej milostivej klokočovskej ikone uloženej v našom chráme.

- každú stredu o 18: 00 hod. (let. času) sa koná moleben s prosbami a poďakovaniami pred ikonou klokočovskej Matky Božej.

- každú prvú sobotu v mesiaci: sv. liturgia o 08: 00 hod. s prosbami za chorých a potrebných s molebnom o zdravie a pomazaním posväteným olejom.

Viac informácií o živote farnosti, fotogalérie a duchovné čítanie nájdete na: novyklokocev.webnode.sk